

Nr 103.

Av herr **Johansson** i Sollefteå, om ändring av 1 § i lagen den 25 april 1919 angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning och kolning av härbärke åt arbetarna m. m.

I de motioner, nr 436/1918 och 325/1919, som undertecknad väckte vid lagtima riksdagarna 1918 och 1919 i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 353/1918 och 53/1919 med förslag till lag angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning och kolning av härbärke åt arbetarna m. m. föreslog jag bl. a., att det då framlagda lagförslaget borde underkastas sådan ändring, att den blivande lagen skulle komma att omfatta jämväl andra under liknande förhållanden bedrivna arbeten såsom vägbyggnadsarbeten och större dikningsföretag.

Vid utskottets behandling av detta förslag 1919 syntes det lagutskottet önskvärt att, då det torde kunna antagas, att dylika arbeten ofta bedrivs under liknande ogynnsamma förhållanden som de, vilka då föreliggande lagförslag avsåg att träffa i fråga om skogsavverknings- och flottningsarbete, en utredning komme till stånd av frågan huruvida förutsättningar förefunnos för en liknande lagstiftning för andra större arbeten, som bedrivs på längre avstånd från bebyggda orter.

Utskottets behandling av frågan utmynnade därför i en hemställan, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om dylik utredning samt framläggande av det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Detta utskottets förslag bifölls av andra kammaren, men avslogs av den dåvarande första kammaren. Det framgick emellertid av Kungl. Maj:ts proposition 1918, att redan då särskilt en länsstyrelse tillstyrkt en mera allmän formulering av lagen, för att den även skulle kunna omfatta dylika arbeten.

De år, som förflutit sedan denna fråga var föremål för riksdagens prövning, ha ytterligare och fullt klart påvisat behovet av lagliga föreskrifter angående beskaffenheten av de tillfälliga bostäder, i vilka med arbeten av ovannämnda slag sysselsatta arbetare inkvarteras. Vägbyggnadsarbeten ha under senare år förekommit i stor omfattning. Då dessa arbeten i stor utsträckning bedrivits på stort avstånd från bebyggda orter, ha arbetarna varit hänvisade till i närheten av arbetsplatserna anordnade härbärgen, som i flertalet fall varit av samma usla och undermåliga beskaffenhet som de förr brukliga skogskojorna, vilka äntligen år 1919 föranledde ett ingripande från statsmakternas sida. Dessa vägkojor användes emellertid icke blott under

byggnadstiden utan måste även framdeles tagas i bruk vid de årligen förekommande grusningsarbetena. Ej ens Norrlands statsarbeten kunna helt fritagas från de anklagelser, som i detta avseende måste riktas mot arbetsgivarne vid vägbyggnadsarbeten i Norrland. Missförhållandena ha för övrigt ej inskränkts endast till bostäderna med deras trångboddhet och primitiva och hälsovådliga beskaflenhet. Tillfredsställande bostadsförhållanden äro första förutsättningen för sunda och hygieniska levnadsförhållanden vid dylika förläggningar. Då denna förutsättning saknas, är det sålunda lätt förklarligt, att livet i dessa härbärgen företer samma tröstlösa anblick som förr allmänt kom till synes i skogskojorna.

Även vid de i regel årligen återkommande flottbyggnadsarbetena äro liknande förskrifter, som nu gälla angående bostadsförhållandena vid skogsavverkningsarbeten, av nöden. Dylika arbeten, som ofta äro mycket omfattande, bedrivs i regel under hösten och vintern, då det låga vattenståndet underlättar utförandet av dylika arbeten. Arbetarna nödgas alltså även under den kallaste årstiden att bo antingen igenom egen försorg anordnade kojor, som av kostnadshänsyn i regel bliva av primitivaste slag, eller också inkvarteras de i för flottningsmanskapets behov anordnade härbärgen, vilka i regel icke äro avsedda för användning under den kalla årstiden och därför ej äro vinterbonade. Det torde emellertid ej finnas någon anledning att förvägra dessa arbetare, — i regel flottningsarbetare — sådana rättigheter i bostads-hänseende, som genom skogs- och flottledshärbärgeslagarna tillerkänts de med skogsavverknings- och flottningsarbete sysselsatta arbetarna.

Sistnämnda lagar fylla visserligen icke de fordringar, som enligt mitt förmenande borde ställas på desamma. Det oaktat måste emellertid erkännas, att skogshärbärgesinspektionens arbete åstadkommit en påtaglig och betydande förbättring av skogs- och flottningsarbetarnas bostadsförhållanden under arbetet i skogarna och efter flottlederna, ehuru mycket ännu återstår, innan dessa bliva sådana de böra vara.

Med anledning av vad ovan anförts föreslås, att skogshärbärgeslagen ändras så, att första paragrafen får följande lydelse:

Bedrivs skogsavverknings-, kolnings-, flottledsbyggnads-, vägbyggnads- eller större dikningsarbete på sådant avstånd från ställe om arbetarskydd.

Stockholm den 21 januari 1925.

C. O. Johansson,
Sollefteå.